

تصویر: اخلاقی کیسی

ژبارن: اسمعیل معصوم

Ketabton.com

نصویر: خواخلاقى کيسې

نوملر

- 4ورکه شوي گوتمی
- 5یوتلپاتی درس
- 6بادشاه او درې وزیران
- 7له سختیوشکایت
- 8غیبت کول او دمره خره غوښه
- 9دنورو په اړه ژر قضاوت کول
- 10خیرنه کړی
- 11دژوند درس
- 12یوقانع زوړسړی
- 13تخم او راتلوونکی امپراتور
- 15ترکان
- 16دکعبې ننداره
- 17دزده کړې تنده
- 18یوصالح سوالگر

يو خوځېږي

هر سهار چې تر خپل کاري دفتره راشم دورځې ترپايه په لسگونو کيسې لولم او ژباړم يې. بعضې وخت داسې وشي چې يوه کيسه وژباړم په کمپيوټرکې يې ثبت او بيا يې رانه موقعيت او نوم هيرشوي وي چې څه مې ژباړلي، چيرته مې ثبت کړي او په څه نوم مې ثبت کړي دي. څه وخت وړاندې مې وغوښتل چې ځينې اسلامي کيسې چې اخلاقي اړخ ولري بېنټوژني ته راوژباړم د کيسوپه لټون مې پيل وکړ يو سايت مې پيدا کړ چې لاندې ټولې کيسې مې ترې راوژباړلې بايد له ياده ونه باسم چې په دغه سايت کې په سلگونو اسلامي کيسې وې چې ما ترې لاندې څوکيسې وټاکلې. زما تصميم داسې دی چې غواړم دمختلفو اخلاقي کيسو يوه ټولگه په راتلونکو اوونيو کې تياره کړم داچې پيل مې له اسلامي کيسو وکړنوما فکر وکړ چې داسلامي کيسو شمير اوس بس دی تر هغه چې زما د کيسو ټولگه تياريري زه غواړم چې دغه کيسې درسره شريکې کړم که څه هم وروسته به په کتابي بڼه دنورو سلگونو کيسو په قطارکې چاپ ته برابرې شي. يوه يادونه چې هغه زما په اند اړينه ده داده چې دغه کيسې کېدای شي مخکې هم نورو ژباړنو اوليکوالانو راژباړلې وي مگر ما له انگليسي راژباړلي چې انشاء الله هدف او مقصد به يې ورته وي. يوه غوښتنه مې له تا/تاسو درانو لوستوونکو څخه داده چې دغه کيسې مايوازې راژباړلې او لږ وزيات املايي تيروتنې مې يې اصلاح کړې دي که هرچيرته موکومه ستونزه ترسترگو شوه هيله ده لومړۍ بېننه راته وکړئ او بيا يې داصلاح اوسمون لپاره راسره شريکې کړئ ترخوپه راتلونکي چاپي کيسوکې تکرارنه شي. هيله ده له خپلې ناچيزه زده کړې اونجربې ددين، وطن او خپلې ژبې لپاره پوره استفاده وکړای شم.

اسماعيل معصوم

بي سرحد ده ډاکټران-خوست افغانستان

۱۴۰۰/تلې/۲۸ هـ ش

ورکه شوي گوتمی

يو ځوان هلک په يوه تياره کوټه کې خپله گوتمی ورکه کړه. داچې نوموړې گوتمی دهلک لپاره ځانگړی ارزښت اوپادونه له ځان سره لرل نوهلک يې په پيدا کولومصروف شو. هلک دخپلې گوتمی دپيدا کولولپاره دباندې په کوڅه کې چې روښانه څراغونه روښانه شوي وو دکوتمی په پيدا کولو لگياشو. دگاونډهلک اوهلکان ورسره دکوتمی په پيدا کولوسرشول ځانونه يې ستړي کړل مگر گوتمی يې پيدانه کړ. يوپاخه عمرلرونکي سړي له هلک وپوښتل چې گوتمی يې چيرته ورکه کړې ده. هلک وويل چې گوتمی يې دلته نه بلکې په هغه مخامخ تياره کوټه کې ورکه کړې ده. سړي په حيراني له هلک بياوپوښتل چې دلته ورپسې ولې گرځي. هلک دځان هوبښيارښودلولپاره څه داسې ځواب ورکړ: داچې تاسې ټول پوهيرئ چې په هغه کوټه کې چې ماخپله قيمت بيه گوتمی ورکه کړې ده تياره ده نوزه مجبور شوم چې دهغې کوټې په پرځای خپله گوتمی په روښانه کوڅه کې پيدا کړم. دهلک په يوداسې بې بنياده ځواب ټول پوه شول چې هلک يوساده انسان دی هغه ته يې وويل چې لارښي ترڅوخپله گوتمی په تياره کوټه کې ولټوې.

هغه پيغام چې له دغې کيسې څخه يې زده کولی شودادی چې زموږ قيمت بيه شيبې بايد په دغه لنډمهاله نړۍ کې عبث ضايع نه شي. هغه وخت چې تاسې يې داخري ژوند په خوشحالی مصرفوئ ترټولوقيمت بيه وخت دی.

یوتلپاتی درس

یو ځوان زوی خپل زور پلار له خپل ځان سره یو رستورانټ ته دخوراک لپاره بوت. داچې پلار یې ډیر زور او کمزوری وو نو دخوراک پرمهال یې له خولې څخه ځینې خوراکي مواد پرکالیو وغورځیدل. په ریسټورانټ کې ټولو حلکو سپین ږیری زاړه سړي ته په بدنظرکتل یوازینی څوک چې آرام ناست وو هغه دسپین ږیری زوی و. زاړه سړي ډوډۍ وخواړه هلک یې لاسونه اوکالي پاک کړل، خزانه دار ته یې پیسې ورکړې بیا له ریسټورانټ څخه روان شول، ټولو حلکو په زاړه سړي اودده په زوی کې سترگې نیولي وې. یوپاڅه عمر لرونکي سړي په هلک پسې له شاناستوکسانو ورغړ کړ: ځوانه! څه شی دپریښودل؟

ځوان ځان اوپلار ته وکتل هیڅ یې نه وپریښي دنه ځواب یې ورکړ.

پاڅه عمر لرونکي سړي وویل: تا ترشادیر څه پریښودل؟ تا هرزوی ته یو درس او هر پلار ته یوه هبله پریښوده.

هغه مشران چې هغوی خپله ټوله انرژي، خوښي، خپلې ټولې پیسې او دخپل وخت ټولې پیرزویني ترمور قربان اومور یې دځوانی تردرشل راورسولودوی دډیردرناوي، عزت او وقار وړ دي. خدای دنه کړي که نن ددوی سم عزت او خدمت ونه کړل شي یوه ورځ به مور هم ددوی په شان ضعیف او محتاج وومگر هیڅوک به موددخدمت لپاره حاضر نه شي. پښتانه وایي چې دنوروعزت کوه ترڅوعزتمندشي.

بادشاه او درې وزیران

بادشاه خپل درې وزیران را وغوښتل، هر یو ته یې یوه کڅوړه ورکړه ترڅو دترتولو ښوميووې ډکه کړي. لومړی وزیر دخپل بادشاه خبرې ته ډیرمتوجې اورښتونی وو. هغه هیڅ ناوخت نه کړ، خولې یې توی کړې، ځان یې ستړی کړ، مزلونه یې وکړل خپله کڅوړه یې ترټولو دغوره میووڅخه راډکه کړه. دویم وزیر دلومړي په نسبت کمه خواري وکړه، کڅوړه یې څه برخه له میوو اوڅه دونو له پونکوډکه کړه خو دریم وزیر دلومړي اودویم پرخلاف کاملاً بل څه وکړل؛ هغه خپله کڅوړه ټوله له پاڼو اوبوتکو راډکه کړه. درې واړه وزیران له خپلوکڅوړو سره یوځای بادشاه ته حاضرشول. باد شاه یې له دې چې ددوی کڅوړې وگوري دوی یې هریو ددرې درې میاشتولپاره بیلې بیلې کوټې ته ور واچول ورته وپې ویل چې ددرې میاشتولپاره ستاسوخوراک ستاسوپه کڅوړوکې میوه ده. لومړی وزیر خوښ وو چې ترټولو ډیرې اوبنې میوې یې راوړي دي، دویم په تشویش کې ووځکه چې خپله نیمه کڅوړه یې له خخلو اوبوتکورادکه کړې وه مگر دریم په یو بدترین حالت کې ووځکه هغه دخوراک لپاره هیڅ هم نه لرل.

دپورته کیسې هدف دادی چې الله ج مور ټول دنیا ته دجنت دحاصلولو او ددوڅخه څخه دحلاصون لپاره رالیرلي یو. که مور دلومړي وزیر لاره خپله کړو نوپه لږتکلیم اوخواری سره به مو داخرت لپاره ترټولو ستره ذخیره راغونډه کړې وي خدای د نه کړي که ددویم اودریم وزیر لاره مو خپله کړه نو په بد اوبدترین حالت کې به وو.

له سختیوشکایت

یوې نجلۍ له خپلو تکراري ستونزو خپل پلار ته ډیر شکایت وکړ. نجلۍ به یوه ستونزه حل کړې نه وه بله به ورته رامنځې وه. داچې پلار یې یو تجربه کار اشپاز وو نودنجلۍ دښه پوهاوي لپاره یې هغه له ځان سره اشپازخاني ته بوتله. پلار یې په یو لوبني کې کچالو، په بل لوبني کې هګۍ او په دریم لوبني کې قهوه واچوله اوبیایې په هر یو لوبني پسې اور بل کړ. نجلۍ دخپل پلار تجربې ته حیرانه ولاړه وه. تقریباً له پنځلس شل دقیقو وروسته یې پلار اورونه بندکړل، له لومړي لوبني یې کچالو، له دویم لوبني یې هګۍ او له په دریم لوبني کې یې قهوه دخپلې لورمخې ته کیښوې. دنجلۍ حیرانتیا په دې سره دوه چنده شو له پلاره یې ویوښتل. پلار یې ورته ویل چې کچالو لومړۍ کلک و داوبو په ایشیدو سره هغه پوست، نرم او دخوراک وړ شو. هګۍ په لومړیو کې دومره نازکه وه چې که له یوشي سره لږ هم ټکر شوي وای نوماته به وای مگر داوبو په ایشیدو سره هغه دومره کلکه شوه چې اوس یې ماتول دومره اسان نه دي. دقهوې په ایشیدو سره قهوې داوبو رنگ بدل او دڅښلو لپاره یې تیارې کړې. نجلۍ لاهم دموضوع په هدف پوه نه شو. پلار یې په موسکاسره وویل: گوره لورې درې واړه؛ کچالو، هګۍ او قهوه له ایشیدو وړاندې بل دول وو مگر له ایشیدو وروسته هریو ځینې تغیرات ومنل یعنې دوی هر یوه دیوې ستونزې پروړاندې یو ځانگړی عکس العمل له ځانه وښود.

غیبت کول او دمړه خره غوښه

درسول الله صلی علیه واله وسلم څخه وړاندې دوه کسان روان او دی ترې وروسته وو، دغو دوو کسانو دیو دریم کس په اړه غیبت کاوه ، رسول الله صلی الله علیه واله وسلم په دوی پسې آرام روان وو تردې چې په یوه لاره کې چې یو مړ خرپروت وو ور ورسیدل، رسول الله صلی الله علیه واله وسلم دوی ته وویل چې ورشئ دهغه مړه خره غوښه وخورئ. دوی وویل چې دمړه خره غوښه څوک خوري؟ رسول الله صلی الله علیه واله وسلم وفرمایل: تاسې چې کوم غیبت کاوه هغه د هغه مړه خره له غوښې هم بدتر دی. دغه حدیث ابو داود رانقل کړی دی. دغیبت ویل داسې دي لکه دسکرت څکول دسکرت څکول په ژبه کیدای شي دیوې لحظې لپاره خوند او ذایقه ولري خو په حقیقت کې سکرت څکول انسان په کراره وژني. غیبت ویل دانسان نیکي او نیک عملونه وژني.

دنورو په اړه ژر قضاوت كول

يو څلروويشت كالن ماشوم دريل له كركۍ څخه دباندي كتل چې يوناخاپه يې نارې كړې: پلاره! وگوره وني هم زموږ ترشاراپسې منډې وهي.

دپلارپر شونډو يې نړۍ موسكا خوراشوه شاوخوا ناستوكسانو دهلك ددغه كړنې په اړه افسوس وكړ. موټر يوڅه نورمزل هم وكړ هلك بيانارې كړې: پلاره، وگوره! وريځې هم راپسې منډې وهي.

دناستوكسانو هم خوصله ورته ختم شوه سپين بيري ته يې وويل: ولې دخپل زوی ډاکټرته نه بيايي؟

سپين بيري نړۍ موسكا وكړه بيا يې وويل: موږ اوس له روغتون څخه كورته په لاره يو، زوی مې دپيدايښت دلومړۍ ورځې راهيسې ږوند دی دخداي ج شکر دی چې نن يې سترگې خلاصې دي.

دهيچاپه اړه ژر قضاوت مه كوی.

خیرنه کرکی

یوه پیغله میرمن له خپل ځوان خاوند سره یوه آپارتمان ته وخوځیده. په لومړي سهار دچای پرمهال یې له کرکې دباندي دگاوندې بنځې مینځل شوي ځوړندکالي ولیدل چې ډیرخیرن معلومیدل. خاوندته یې دنوموړي بنځې په اړه وویل چې یایې مینځل نه دي زده اویایې صابون څه دکارصابون نه دی. هره ورځ داموضوع تېریده اوخاوندبه یې یوازې په دې سره خاموشي اختیاروله. تقریباً یوه میاشت بعد په لومړي ځل میرمنې خپل خاوند ته ویل چې نن یې کالي سم مینځلي دي خاوندیې وویل: نن ورځ زه سهاروختي له لمانځه وروسته لارم خپله کرکې موباکه کړه. دنوموړي بنځې کالي پخواهم بڼه وو خوازیښی ستونزه زموږ په خیرنوکرکیوکې وه. دنوموړي کیسې هدف دادی چې کله چې زموږ کرکې خیرنې وي موږ ته به ټوله دنیا خیرنه معلومیري. کله چې موږ خوشبینه یو ټوله نړۍ به راته ښکلي او رنگه معلومیري. پیغمبرص فرمائي: مسلمان دمسلان لپاره دهندارې حیثیت لري.

دژوند درس

ویل کیري چې یوسړي څلور زامن درلودل. نوموړي سړي غوښتل چې خپلواولادونوته یو درس ورکړي ترڅودشيانو اوڅلکو په اړه ژر قضاوت ونه کړي. دنوموړي هدف لپاره هغه خپل څلور زامن په یولړي سفرباندې ولیرل ترڅودامبروت یوه ونه وگوري چې په څه حال ده؟ هغه خپل مشر زوی د ژي په موسم کې په دغه سفرولپاره، دویم زوی یې په سپرلي، دریم زوی یې په دوې او څلورم زوی یې په مني کې په دغه سفرباندې ولیرل. کله چې دوی راوگرځیدل نو له ټولوڅخه یې دوی په اړه پوښتنې وکړې. مشر زوی یې چې نوموړي ونه یې د ژي په موسم کې لیدلې وه وویل: دامبروت ونه ډیریدرنکه، شخه اوږې ارزښته معلومیده. دویم زوی چې دامبروت ونه یې د سپرلي په موسم کې لیدلې وه له لومړي سره یې مخالفت وښود وې ویل: نه دامبروت ونې شني پاني وې او له هیلو ډک راتلونکي یې انتظار کوه. دریم زوی یې چې په دوې موسم کې نوموړي ونه لیدلې وه له دوی سره یې مخالفت وښود، هغه ویل: دامبروت ونه ډیره ښایسته وه دگلانونعطرې سیمه خوشبویي کړې وه. څلورم زوی چې ترټولو کم عمره او ونه یې دمنې په موسم کې لیدلې وه دنورو ټولو ورونوڅخه یې رد کړې هغه وویل: تاسوچې څه وویل ما هغه څه ونه لیدل ما ولیدل چې دامبروت میوه پخه او دوی پاني شني وې. ددوی له خبرو وروسته یې پلار دوی ته مخامخ شو هغه وویل: زامنوستاسو دهریوه خبره پرخپل ځای سمه ده؛ داچې ستاسې تشریحات له یو بل سره ورته نه دي ددې دالیل دانه دی چې تاسې ونه لیدلې نه ده اویاتاسې دروغ وایي خبره اصلاً داده چې تاسې نوموړي ونه په بیلابیلو موسمونو کې لیدلې ده. بیایي زیاته کړه چې مور نشو کولای چې یو انسان، یوه ونه اویابل څه یوازې په یوموسم کې په سمه توگه درک کړو. یو انسان کیدای شي په یوموسم کې خوښ، مالداره او ځوان وي مگر په بل موسم کې کیدای شي ډیرغریب، بې چاره او ضعیف وي.

يو قانع زورپسری

يو کليوالي سرې يوه ورځ ديوې لارې تيريدې چې يوه زور سپين ږيری سرې چې په سترگو روند و اوداسې معلوميدې چې له ډيرو ناروغيو يې ديدن اکثره غږي فلج شوي وو وليدې. کليوالي سرې له ځان سره فکر وکړ چې په يوداسې حالت کې له ژونده مرگ څوڅلې بهتر دی. خودهغه حيرانتيا هغه وخت لاپسې زياته شوه چې هغه له سپين ږيری رانده واوريدل چې دالله ج ثناء اوستاينه يې داسې کوله: ټوله ثناء اوستاينه دهغه الله لره ده چې زه يې له ډيرو هغو بدوناروغيو چې ځينې نورانسان پرې اخته دي ستاتلی يم. بيشکه چې الله ج زه له ډيرو داسې بدو ناروغيو څخه ساتلی يم چې خپل ځينې نورانسان يې پرې اخته کړي دي. کليوالی سرې ورنږدې شو اوسپين ږيري رانده سرې ته يې وويل: اې زما وروره! ته الله ج له کومې ناروغۍ څخه ساتلی يې چې ثنایې وايي زه خوچې تاوينم داسې فکرکوم چې هيڅ داسې ناروغي نشته چې پرتاراغلی نه ده.

سپين ږيری له خپل گريوانه سرراپورته کړ بيايې وويل: لرې لارشه! ايا زه ژبه نه لرم چې دالله ج يووالی بيانوي او زه يې هره شيبه پاک نوم په ژبه اخلم؟ ايا زه زړه نه لرم چې په هغه سره زه الله ج بېژنم؟

داهغه کلمې وې چې کليوال يې وهڅوه ترڅو له الله ج څخه دگناهونوبښنه وغواړي. داپه ياد لری چې په هرځای اوهروخت کې داسې خلک شته چې هغه به په هرلحاظ له تاسوپه ډيرو ستونزو کې وي.

تخم او راتلوونکی امپراتور

په لرې ختيځ کې يو امپراتور غوښتل چې خپل راتلوونکی ځايناستی وټاکي. په پخواوختونو کې به يو امپراتور يادشاه له خپلې کورنۍ څخه يو ځايناستی ټاکه مگر دغه امپراتور دنورو په نسبت يو بل ډول تصميم ونيو. هغه دملک ځوانان راټول کړل هغوی ته يې دخپل راتلوونکی ځايناستي په اړه وويل چې دی غواړي خپل راتلوونکی ځايناستی ددوی له جملې څخه يوکس وټاکي. که څه هم ددغې خبرې په اوریدو سره د ملک راغونډشوي ځوانان حيران وو مگر امپراتور خپلې خبرې زياتې کړې: زه به تاسو هريو ته يوځانگړی تخم درکړم. تاسو دغه تخم له ځان سره کورته يو سئ، اوبه ورکړئ، پالنه يې وکړئ يوکال بعد يې همدغه ځای ته راوړئ زه به يې وگورم اويابه خپل راتلوونکی ځايناستی وټاکم. ددغو کسانو له جملې يو هم لينگ وو. لينگ هم دنورو هلکانو په څير دتخم يوه دانه ترلاسه کړه. کورته يې راوړه او خپلې مور ته يې ټوله کيسه په ډيره تلوسه سره وکړه. مور يې ورته لوبنی او دکرنې لپاره مناسبه خواره برابره کړه لينگ خپل تخم ترخاورو لاندې کړهره ورځ به يې اوبه ورکولې. ورځې اوونۍ مياشتې تيرې شوې مگر د لينگ تخم په لوبني کې زرغون نه شو. لينگ او مور يې ورخطاوچې هسې نه امپراتور يې قصاص کړي چې ولې يې تخم نه دی زرغون شوی. کال تېرشو ټولو ځوانانو خپل نباتات دامپراتور لويې ودانۍ ته وروړل لينگ يوازي له خاورو ډک تش لوبني سره دامپراتور مخکې ځان حاضرکړ. نورو ځوانانو به چې دلينگ تش له خاورو ډک لوبني وليدو نوپرلينگ به يې ملنډې وهلې لينگ ځان دنورو هلکانو شاته ورسوه. امپراتور دټولو نباتات په غور سره وکتل بياني لينگ ته ور وکتل چې تش لوبني د نورو ترشاه غلی ولاړ دی. بادشاه وويل چې تاسوخوا شاء الله ډيررنگه رنگ نباتات راوړي دی، زه به نن ستاسو له جملې څخه يوکس خپل راتلوونکی ځايناستی دامپراتور په توگه ټاکم. له لينگ پرته هرچافکر کاوه چې نوموړی به دملک راتلوونکی امپراتور وي خو څه ډول چې امپراتور په لومړۍ کې ناشناکار کړی وو نوداخل يې هم دنورو له منځه لينگ دخپل راتلوونکی ځايناستي په توگه اعلان کړ. دځوانانو ترمنځ دلينگ په اړه خبرې اوگونگسې پيل کړې چې ولې يې ددوی له منځه لينگ چې تخم يې هيڅ زرغون شوی هم نه دی وټاکه؟ امپراتور لينگ ور وغوښت. بياني ترې دنوم پوښتنه وکړه، لينگ ورته خپل نوم وښود. امپراتور راغونډشويو ځوانانو ته وويل: يوکال وړاندې په همدغه ورځ په دغه ځای کې ماټولو ته يوه يوه

دتخم دانه درکړه ترخوتاسوي په خاورو کې وکړی ، پالنه اوپاملرنه يې وکړی،
ماتاسو ټولو ته خراب تخمونه درکړل چې هيڅ نه زرغونيدل . دراتلوونکی
امپراتوری لپاره له لينگ پرته تاسو ټولو دنوموړي تخم دانې پرځای نوي
تخمونه کړلي اونن موراوړي دي يوازينی کس چې هغه دامپراتوری لپاره خپله
ريښتونوالی او صداقت حيانت نه کړل هغه لينگ وو. زه دخپل ځايناستي په
توگه يوريبنتونی او صادق انسان لينگ ټاکم. دپيغمبر اکرام صلی الله غليه
واله وسلم ديوحديث چې بخاری رانقل کړی دی هدف دی چې ريښتيا ويل
انسان نيکی ته هڅوي اونيکي انسان جنت ته رسوي اودروغ ويل انسان بدی
اوبدی کول انسان جهنم ته رسوي.

ترکان

یو پاڅه عمر تجربه کاره ترکان چې د عمر ډیره برخه یې په ترکانۍ کې تیره کړې وه تصمیم ونيو چې د خپلې استعفا په اړه خپل مشر ته خبر ورکړي. هغه غوښتل چې د ژوند پاتې ورځې له خپلې کورنۍ سره په عیاشۍ او آرامۍ سره تېرې کړي. که څه هم هغه په خپل مزد اومعاش پسې خفه وو مگر هغه مجبور وو چې د عمر د ډیروالي په اساس تقعد شي. مشر یې دخپل ریښتوني او تجربه کار ترکان په دغه خبره زړه ماتې او خفه شو. له ترکان یې وغوښتل چې فقط یوه ښیکنه ورسره وکړي. هغه ترکان ته وویل چې زه غواړم چې ته ماته یو وروستی کور یونموني کور جوړکړې.

دا چې د ترکان دکار وروستی نمونه وه باید ترکان په ډیرمهارت او ډیرې تجربې او پوره ریښتونوالي سره دغه کور جوړکړای وای مگر هغه دوکه کړې؛ هغه خپل کار ته اوس دپخوا په څیر توجه نه کوي دکور په جوړولو کې له یې کیفیته موادو استفاده کوي بلاخره یې دکور جوړونې کار بشپړیږي او خپل مشر کور ته راغواړي. مشر یې کور ته په مایوسۍ گوري بیایي یو څولوی کاغذونه راخلي او پرکور یې څوړندوي، پرکاغذونو باندې لیکل شوي دي: دغه زما له لوري ستالپاره یوه تحفه شوه او دکورکنجې ترکان ته ورکوي. ترکان په دې سره په خپل شرمناک کار باندې افسوس کوي هغه پښیمانه کړي چې ولې یې یوداسې بدرنگ او بې کیفیته کور جوړکړ. هغه ارمان کوي کاش هغه په دې پوهیدای چې دا کور دده خپل کور دی هغه به له سمو موادو جوړکړی وای.

موږ هم کټ مټ لکه دغه ترکان ؛ خدای ج موږ دنیا ته رالېږلي یو ترڅوپه جنت کې دخپل ځان لپاره کورونه او ودانۍ جوړې کړو. دا چې زموږ ودانۍ به څه ډول وي داپه موږ پورې اړه لري چې څه ډول ترکانی کو.

دكعې ننداره

دكعې شريفې له نندارې هيڅوك نه ستړی كيري هغه كور چې پر هغه باندې دالله ج رحمتونه اوبركتونه دباران په څير راوريږي. دټولې ځمكې پرمخ هيڅ داسې ځای نشته چې هغه له كعې سره دمقايسې وړ وي. كعبه هغه كور دی چې هر مسلمان هبله لري ترڅو ورشي تر ډيره ورنه وگوري او له رحمتونو اوبركتونه يې برخمن شي. يو وخت چې دواشنگټن ډی سي ته په سفر وم خلكو راته وويل چې دلته يوه ميرمن نوي مسلماننه شوې او له ماڅخه ډيرې پوښتنې لري. هغوی داهم وويل چې دنوموړي ميرمنې له مسلمانيدو وروسته نورې ډيرې ميرمنې چې تراوسه يې اسلام نه دی قبول كړی داسلام قبلونې هڅې كوي. دلمانځه لپاره به دغې نوې مسلمانې شوې ميرمنې ترټولوښكلي او بهترين كلي واغوستل مگر دلمانځه پرمهال به له هرڅه څخه يې غوره اويوازې به دالله ج دملاقات په خوندي ډوبه وه.

له نوموړي ميرمنې سره له پوښتنو اوځوابونو وروسته له هغې وپوښتل چې څه شي هغه اسلام قبلولو ته وهڅوله هغې ژوره ساه واخيسته اوبيايې وويل: زه يهوده اوزما خاوند عيسوی وو، زما خاوند په سعودي عربستان كې په كومه تخنيكي دنده باندې وگمارل شوه اومور هلته لاړو. مابه هره ورځ مسلمان سړي اوبنځې ليدل چې سپين ښكلي كالي به يې برتن اويوچيرې به روان وو. ما له خپل خاوند وپوښتل چې دغه خلك چيرې ځي؟ هغه وويل دوی كعې ته دعبادت اوحج لپاره ځي. ما ورته وويل چې زه اوته به هم هلته لاړو شو هغه وويل چې مور نشوكولای هلته لاړشو ځكه چې مور مسلمانان نه يو. بيا مور دواړو خپل سپين كالي برتن اوخوشبختانه ترمكې ورسيدو. مور دواړو په كعبه كې سترگې نيولې وې پر كعبه مودرحمتونو اوبركتونونزول ليدل كله موچې ديوبل مخ ته وكتل نوترسترگو مواوښكي لاندې ترگريوانه رارسيدلې وي. مور پوه شوچې داخلك په حقه او كعبه دنړۍ پرمخ ترټولو ښكلي اودپرتمين ځای دی.

دشيخ زلفقار (Shaikh Zulfiqar) څخه رانقل شوي ده.

دزده کړې تنده

حضرت ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنه وایي:

کله چې رسول الله صلی الله علیه واله وسلم زموږ ترمنځ نه وو یعنې پیغمبر اکرام صلی الله علیه واله وسلم رحلت وکړ نو مایوانصاري ملکري ته وویل چې اوس خو پیغمبر اکرام صلی الله علیه واله وسلم زموږ ترمنځ نشته راځه چې داسلامي علومودزده کړې لپاره په سفر روان شو. هغه راته وویل: نن سبا ډیرمشهور صحابه کرام شته دي خلک دخپلوستونزو دحل لپاره دوی ته ورځي نوبناء اړتیا نشته چې موږ هم نورخپلوزده کړوته دوام ورکړو یعنې هدف یې دا و چې که موږ ډیرعلوم هم زده کړونو خلک به دکومې مسلې لپاره ترموږ رانشي. عبدالله ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنه فرمایي چې دده په دغه خبرې سره زه هیڅ مایوسه نه شوم، مادزده کړې په پار خپل سفر پیل کړ هغه چاچې ما فکرکاوه چې یوڅېره یې هم له پیغمبر اکرام صلی الله علیه واله وسلم څخه اوریدلې ده هغه ته ورغلم. که به یو څوک ویده وو نو ما به دهغه دکور په خواکې خپل شال خور کړ او ترهغه به ورته منتظروم چې هغه به له خوبه راویښ شو بیابه مې ترې زده کړه کوله. ځینو به راته ویل چې عبدالله ته چې دحضرت محمد صلی الله علیه واله وسلم تره زوی یې نو باید تا دومره تکلیف نه وای کړای چې ترموږ راغلي موږ به درغلي وای. مابه ورته ویل چې زه ستاسوزده کوونکی او تاسې زما استاذان یاست. ځینو به راته ویل چې عبدالله له کومه وخته منتظروې؟ مابه چې ورته وویل چې مادرته ډیر انتظاروکړ هغوی به ډیر خفه شول هغوی به راته وویل چې باید مادوی وینن کړی وای. ما تر هغه پورې چې خپلو هڅواوسفرونوته دوام ورکړ چې داسې وخت راغی چې ډلې ډلې خلک به ماته دیوې پوښتنې دځواب یادمسلې دزده کړې لپاره راتلل. یوه ورځ هغه انصاري ملکري چې ماورته دزده کړې لپاره دسفرلپاره ويلي وو راته وویل: واقعاچې ته زموږ په نسبت ډیر حساس اودزده کړې ډیرتیری یی.

منبع: دصحابوو کیسې د شیخ محمدذکریاکندلای

یوصالح سوالگر

تاسو چې لاندې کومه کیسه لولئ دغه یوه ریښتوني کیسه ده چې دبنگلادیش په مرکز داکا کې واقع شوې ده.

ویل کيږي چې دبنگلادیش په مرکز دداکا ښار کې به دجمعي دلمانځه پرمهال یوسوالگر چې له خپل سخت غربت څخه زوریده سوال کاوه نوموړی به دسوال ترڅنګ د جمعي حطبي ته هم غور و. یوه ورځ یې دجمعي دلمانځه په تقریر کې دحلال رزق داهمیت په اړه واوریدل چې څوک چې خرامې پیسې گټي دهغه دوعالله ج نه قبلوي نو ده له ځان سره وویل چې نور به یوازې له هغو خلکو پیسې اخلي چې دی یې پیژني اواطمینان لري چې پیسې یې حلالې گټلي دي. که څه هم په دې سره دده په رزق کې تریوحده کمی راغی مگر هغه پرخپله وعده دژوند تراخري سلگۍ پورې متعهد پاتې شو. دی د خلکو ترمنځ په یو امین اوصالح کس باندې پیژندل کیده کله چې مړ شو په جنازه کې یې دښار ډیرو خلکو گډون وکړ.

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English